

tyder denne lille Rejse Erstatning for mange Aars Slid og Savn. Jeg forstaar derfor ikke, at der skal spares paa dette Omraade. Der kunde være andre Omraader, hvor der meget snarere kunde være Tale om at spare. Der blev talt om, at vi skulle spare, og saa maa vi ogsaa spare, men da vi fornylig indviede Personbanaarden, var der ikke Tale om at spare. Den Champagne, vi da bleve oplyttede med, kunde vi saa udmærket godt have undværet. Det kostede 4—5,000 Kr., og disse 4—5,000 Kr., anvendte til Husmændenes og deres Koners Rejser, vilde betyde langt mere, blive mødt med langt større Tilfredsstillelse, end vi modtog dem med. Jeg vil meget anbefale, at man mellem anden og tredje Behandling tager dette Spørgsmaal op igen. Det ærede Medlem, der talte paa Højres Vegne, gav ligesom Udtryk for, at hans Parti muligvis vilde stille sig velvilligere mellem anden og tredje Behandling end nu. I Tillid til, at dette maa ske, vil jeg haabe, at man mellem anden og tredje Behandling vil tage Spørgsmaalet op, saaledes at Husmændene og deres Koner kunne faa de Rejser, de ere vante til.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen): Af Hensyn til, at jeg i Gaar fik Ordet saa sent, var der et Par Punkter, jeg ikke berørte, og som jeg vil dvæle lidt ved nu. Det ærede Medlem fra Hølstebro (Mølgaard-Nielsen) rettede en Henvendelse til mig angaaende to Spørgsmaal, hvorom der foreligger Andragender i Landbrugsministeriet, gaaende ud paa, om der ikke kunde tilvejebringes, hvad man med et kort Ord kunde kalde for Mergeltransport-Ret over en modvillig Mands Grund, med andre Ord, om man, hvor en Mand sætter sig imod, at en Mergelbane føres over hans Ejendom, midlertidig kan ekspropriere Grunden mod at betale ham Erstatning for det Tab, han ved denne midlertidige Disposition maatte lide. Det næste Spørgsmaal, det ærede Medlem berørte, var, om man ikke kunde faa en Ordning, hvorefter Sogneraadene kunde opkræve Interessentskabsbidraget hos de Interessenter i Mergelselskaber, der enten paa Grund af Efterladenhed eller Uvillighed unddrog sig deres Forpligtelser. Det ærede

Medlem har Ret i, at da Deputationen var hos mig, tilkendegav jeg min Sympati for en god Løsning af disse to Spørgsmaal. Jeg har Interesse og Sympati for en Løsning deraf, men det ærede Medlem er sikkert ikke blind for, at det, det her drejer sig om, er principielle Spørgsmaal af ikke ringe Vigtighed, og om det kan lykkes at faa en saadan Løsning deraf, som det ærede Medlem og de, der staa bag ham, ønske, tør jeg ikke sige, men Spørgsmaalene skulle blive gjort til Genstand for en nøje Overvejelse i Ministeriet. Jeg haaber at faa Lejlighed til at forhandle Spørgsmaalene med Rigsdagen, antagelig først gennem Folketingets Finansudvalg.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) fremsatte en Del Betragtninger vedrørende Det kgl. danske Landhusholdningsselskab og kom i denne Forbindelse ind paa Spørgsmaalet om en Sammenslutning mellem dette Selskab og Landboforeningerne og Husmandsforeningerne paa samme Maade — som han udtrykte sig —, som der nu er foregaaet en Sammenslutning mellem de 3 tidligere Fjerkræavlforeninger. Jeg tilstaar, at jeg ikke kan se, at disse Betragtninger have nogen umiddelbar Tilknytning til Betænkningen, i hvilken der intet staar om dette Spørgsmaal, eller til Ændringsforslagslisten, men det er en Sag for sig, jeg nævner det kun, fordi Betragtningerne falde lidt overraskende, naar man har set Betænkningen. Men Sagen har i og for sig en særlig Interesse derved, at det er en ganske ny Tanke, det ærede Medlem her fremkommer med, og en Tanke, der er vanskelig realiserbar. Man kan ikke sige, at ligesom man har sammensluttet eller foranlediget sammensluttet de tre Fjerkræavlforeninger, maa man kunne sammenslutte Landhusholdningsselskabet, Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, thi det ærede Medlem og det høje Ting med ham vide sikkert fuldt vel, at Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Virksomhed ligger i et fra Landboforeningerne og Husmandsforeningerne meget forskelligt Plan. Det er noget, vi alle vide, og der er ikke kommet til min Kundskab noget om, at man indenfor Landboforeningerne eller Husmandsforeningerne